

**КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»**

СХВАЛЕНО

Протокол Вченої ради КВНЗ
«Харківська академія неперервної
освіти»

№ 6 від 29.12.2025

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ КВНЗ «Харківська
академія неперервної освіти»

№ 109 від 29.12.2025

ПРОГРАМА

продовженої навчально-методичної форми
підвищення кваліфікації

ФАСИЛІТАТИВНА СЕСІЯ

**«МЕЙКЕРСТВО ЯК ПЕДАГОГІКА ДІЇ:
РОЗВИВАЄМО КРЕАТИВНІСТЬ ТА ІНЖЕНЕРНЕ МИСЛЕННЯ»**

Актуальність. Одним із актуальних завдань сучасної школи є впровадження STEM-освіти, головна мета якої полягає в реалізації державної політики з урахуванням нових вимог Закону України «Про освіту» щодо посилення розвитку науково-технічного напрямку. Одним із основних підходів до сприяння поступу наукоємних та високотехнологічних галузей, що закладені в Концепції розвитку природничо-математичної освіти (STEM-освіти), є удосконалення підготовки педагогічних працівників, забезпечення їх професійного розвитку й стимулювання.

Сучасні виклики та потреби, на які має реагувати педагог-позашкільник, розгортаються в полі STEM, STEAM, STREAM-освіти. Зрозуміло, здійснити потужний крок у впровадженні освітніх програм STEM-спрямування для розвитку та кар'єрного супроводу молоді може сучасний STEM-педагог, здатний забезпечити нові продуктивні підходи в навчанні.

Одним із сенсів впровадження STEM-освіти є мейкерство як ефективний та прогресивний напрям. Мейкерський рух об'єднує справжніх фахівців -мейкерів, які володітимуть креативністю, хорошим почуттям смаку, творчістю, винахідливістю, інженерно-технічними смаками. Мейкерство охоплює будь-яку галузь, посилює та поглиблює міжпредметні зв'язки, дозволяє акумулювати всі отримані знання, використовуючи їх для вирішення конкретних проблем у реальному житті, генерувати нові ідеї, створювати винаходи, реалізовувати проєкти та стартапи. Застосування мейкерських технологій у навчанні, вихованні, розвитку та соціалізації дітей сприяє розвитку навичок критичного мислення, пізнавальних інтересів вихованців та вихованок, спонукає до творчості, розвиває вміння швидко аналізувати ситуацію, дозволяє не лише використовувати знання, а й генерувати їх.

Створення мейкер-простору (Maker Space) в закладі позашкільної освіти створює умови для реалізації здібностей, талантів дітей, виховання справжніх мейкерів, які володіють цифровими та практичними навичками, реалізують свій творчий потенціал.

Попри високий потенціал, заклади позашкільної освіти потребують об'єднання зусиль у питаннях створення системи підготовки педагогів до впровадження STEM-освіти, опанування сучасними STEM-технологіями та поширення ефективного педагогічного досвіду.

Потужним засобом підготовки педагогічних працівників до впровадження STEM-освіти роботи в системі післядипломної педагогічної освіти в 2026 році є фасилітативна сесія для педагогів закладів позашкільної освіти як інтерактивний формат, що передбачає професійно організований діалог, у межах якого учасники спільно досліджують проблему, обмінюються досвідом і знаходять рішення, важливі для освітнього процесу.

Вибір теми фасилітативної сесії для педагогів закладів позашкільної освіти «Мейкерство як педагогіка дії: розвиваємо креативність та інженерне мислення» у 2026 році обумовлено основними нормативними актами: Законом України «Про освіту», «Про позашкільну освіту»; Концепцією «Нова українська школа»; Стратегією розвитку позашкільної освіти; Концепцією національно-патріотичного виховання в системі освіти України, затвердженій наказом Міністерства освіти і науки України 06 червня 2022 року № 527, Концепцією розвитку природничо-математичної освіти (STEM-освіти).

Мета: удосконалення та підвищення рівня предметно-методичної та здатності до навчання впродовж життя професійних компетентностей педагогів закладів позашкільної освіти щодо механізмів застосування мейкерства та впровадження STEM-навчання в закладі позашкільної освіти.

Завдання програми:

- окреслити поняття «мейкерство» та висвітлити актуальність механізмів застосування мейкерства як одного із сенсів впровадження STEM-освіти;
- розкрити концепльні засади STEM-освіти як педагогіки майбутнього;
- дослідити роль та особливості створення креативного простору для експериментів і винахідництва засобами STEM-освіти;

– здійснити огляд інтернет-ресурсів для розв’язанні прикладних задач на заняттях гуртка.

Очікувані результати навчання:

У результаті навчання та успішного засвоєння програми слухачі вдосконалять та розширять такі професійні компетентності:

- предметно-методичну (здатність добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів, вихованців, слухачів);
- здатність до навчання впродовж життя (здатність до інноваційної діяльності)

Цільова аудиторія: педагоги закладів позашкільної освіти.

Термін роботи: 2026 рік

Періодичність: 3 заняття по 3 год, тематичний спецкурс-тренінг 6 год, усього 15 год.

Форми роботи: науково-практичні вебсемінари, тематичний спецкурс

Формат проведення: дистанційний (на платформі Zoom).

Керівники:

Вороніна Г.Л., методист Центру виховання й розвитку особистості, кандидат педагогічних наук.

План роботи

фасилітативної сесії для педагогів закладів позашкільної освіти

“Мейкерство як педагогіка дії: розвиваємо креативність та інженерне мислення”

№ з/п	Тема	Форма	Кількість годин	Термін	Відповідальні
1.	Мейкерство - один із сенсів упровадження STEM-освіти	науково-практичний вебсемінар	3	вересень	Горбенко Т.І. Вороніна Г.Л. Павлова Л.В.
2.	STEM-педагогіка майбутнього: від концепції до практики	тематичний спецкурс	6	жовтень	Вороніна Г.Л. Астахова М.С.
3.	Креативний простір для експериментів і винахідництва засобами STEM-освіти	науково-практичний вебсемінар	3	листопад	Горбенко Т.І. Вороніна Г.Л. Павлова Л.В.
4.	Цифрове мейкерство та онлайн-інструменти	науково-практичний вебсемінар	3	грудень	Горбенко Т.І. Вороніна Г.Л. Павлова Л.В.
					Усього: 15 год

Алла ОСТАПЕНКО

Людмила ЛУЗАН

Марія АСТАХОВА

Людмила ВОРФЛІК

Тетяна ГОРБЕНКО

Галина ВОРОНІНА

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Баби́ч А. Використання технології BYOD у процесі навчання в основній школі. Ukrainian Journal of Educational Studies and Information Technology. Т. 5. № 2. Черв. 2017. С. 1–4. URL: <file:///C:/Users/User/Desktop/54-Article%20Text-89-2-10-20181121.pdf>
2. Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text> .
3. Енциклопедія позашкільної освіти / РДГУ, НМЦ інноваційних технологій виховного процесу НАНП України, РОІППО; головний ред. Г.П. Пустовіт. Рівне: О. Зень, 2017. 525 с.
4. Закон України «Про світу». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
5. Закон України «Про позашкільну освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1841-14#Text>
6. Жадько Ю. В. Концепція Maker Space та BYOD як інструменти реалізації STEM-освіти. *Позашкільна освіта: стратегія, перспективи розвитку, сучасні практики: матеріали II Обл. наук.-практ. інтернет-конф.* С. 3–6. URL: https://ocpo.sumy.ua/files/Novini/2019/03/internet-konferencija/Sekcija_2.pdf
7. Концепції позашкільної освіти (2025-20300 (проект). URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/gromadske-obgovorenniya/2025/05/14/ho-proyekt-kontseptsiyi-rozvytku-pozashkilnoyi-osvity-2025-2030-14-05-2025.pdf> .
8. Концепція «Нова українська школа». URL: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/ua-sch-2016/> .
9. Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України, затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України 06 червня 2022 року № 527. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0527729-22#Text>
10. Концепція розвитку природничо-математичної освіти (STEM-освіти). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/960-2020-%D1%80#Text>
11. Лист ІМЗО № 21/08-624 від 18.07.2025 року «Методичні рекомендації щодо розвитку STEM-освіти в закладах загальної середньої та позашкільної освіти у 2025/2026 навчальному році». URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/95271/#google_vignette
12. Методичні рекомендації для вчителів технологій та трудового навчання закладів загальної середньої освіти «Мейкерство як інноваційний підхід впровадження STEM–освіти». URL: https://znayshov.com/News/Details/metodychni_rekomendatsii_meikerstvo_Yak_innovatsiinyi_pid_khid_vprovadzhennia_stemosvity#google_vignette
13. Програма «Нова українська школа» у поступі до цінностей: Київ, 2018. 40 с.
14. Проект Концепції позашкільної освіти в умовах воєнного стану URL: <https://pou.org.ua/wp-content/uploads/Kontseptsiya-pozashkilnoyi-osvity-v-umovah-voennogo-stanu.pdf>
15. Стратегія розвитку позашкільної освіти / за заг. ред. проф. О.В. Биковської. К.: ІВЦ АЛКОН, 2018. 96 с. URL: http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/23320/Stratehiia%20Rozvytku%20Poza_shkilnoi%20Osvity.pdf;jsessionid=BD7C62C9B58CEC9649B17B1E7D1EA8BF?sequence=1
16. Шляхи впровадження stem-освіти в позашкілля. URL: http://www.grani.in.ua/wp-content/uploads/2019/01/stem_zbirnik_2_2018.pdf